

Severočeské vodovody a kanalizace, a. s. Útvar kontroly jakosti, Přítkovská 1689, 415 50 Teplice Středisko laboratoří Liberec	Stránka 1 z počtu 6
B.4.2/LB/O Plán kontroly kvality odpadů a kalů č. 3/2017 Provozovatel: Oblastní závod Turnov	Vydání: č. 3 Platí od: 1.1.2017 Nahrazuje: Plán kontroly kvality odpadů č. 2/2015

Plán kontroly kvality odpadů a kalů

Část obecná

dle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých zákonů,
ve znění pozdějších předpisů.

Provozovatel veřejné kanalizace
Severočeské vodovody a kanalizace, a.s.
Oblastní závod Turnov
Vodárenská 1320, 514 01 Jilemnice
IČ: 49099451

Výtisk: 1

Celkový počet výtisků: 2

Rozdělovník: 1) Severočeské vodovody a kanalizace,a.s., **Oblastní závod Turnov**
2) Severočeské vodovody a kanalizace,a.s., ÚKJ, Středisko laboratoří Liberec
Vnitřní komunikační síť Severočeské vodovody a kanalizace,a.s.

Severočeské vodovody a kanalizace, a. s. Útvar kontroly jakosti, Přítkovská 1689, 415 50 Teplice Středisko laboratoří Liberec	Stránka 2 z počtu 6
B.4.2/LB/O Plán kontroly kvality odpadů a kalů č. 3/2017 Provozovatel: Oblastní závod Turnov	Vydání: č. 3 Platí od: 1.1.2017 Nahrazuje: Plán kontroly kvality odpadů č. 2/2015

Zpracoval: **Severočeské vodovody a kanalizace, a.s., Útvar kontroly jakosti –Středisko laboratoří Liberec**

V Liberci, dne: 25.1.2017
Ing. Renata Svátková, vedoucí Střediska laboratoří Liberec

Schválil: **Severočeské vodovody a kanalizace, a.s. - Útvar kontroly jakosti**

V Liberci, dne: 25.1.2017
Ing. Renata Svátková, manažer Útvaru kontroly jakosti

Schválil: **Severočeské vodovody a kanalizace, a.s., Oblastní závod Turnov**

30 -01- 2017

V Jilemnici, dne .....
Ing. Jiří Kovalčík, ředitel Oblastního závodu Turnov

Severočeské vodovody a kanalizace, a. s. Útvar kontroly jakosti, Přítkovská 1689, 415 50 Teplice Středisko laboratoří Liberec	Stránka 3 z počtu 6
B.4.2/LB/O Plán kontroly kvality odpadů a kalů č. 3/2017 Provozovatel: Oblastní závod Turnov	Vydání: č. 3 Platí od: 1.1.2017 Nahrazuje: Plán kontroly kvality odpadů č. 2/2015

Obsah

1. Úvod (politika a cíle)
2. Použité zkratky a definice
3. Odpovědnost a pravomoc
4. Tvorba plánu kontroly
5. Postupy odběrů, metody, rozsahy, důvody
6. Způsob zpracování výsledků
7. Řízení neshodné práce
8. Související dokumentace
9. Změny a revize
10. Přílohy – část technická
  - 10.1. Karty plánu kontroly kvality odpadů
  - 10.2. Seznam subdodavatelů
  - 10.3. Změny a revize

1. Úvod (politika, cíle)

Cílem práce laboratoře je zajištění nezávislých kontrol odpadů a kalů v předepsané četnosti a rozsahu. včetně zajištění a kontroly kvality v oblasti odběru vzorků odpadů, v oblasti analýz a zpracování dokumentace. V souladu s požadavky ČSN EN/ISO/IEC 17025 má laboratoř zavedený systém zabezpečení kvality v oblasti vzorkování a analýz odpadů a kalů, který je podrobně popsán v Příručce kvality a související dokumentaci

2. Použité zkratky a definice

Zkratky uváděné v textu jsou uvedeny v následujícím přehledu:

ČR	Česká republika
ČSN	Česká státní norma
EN	evropská norma
ISO	mezinárodní norma – Mezinárodní organizace pro normalizaci
MPA	metodické pokyny pro akreditaci
PK	Příručka kvality
SOP	standardní operační postup
OV	odpadní voda
GŘ	generální ředitelství
SčVK	Severočeské vodovody a kanalizace, a.s.
ÚKJ	Útvar kontroly jakosti SčVK
ČIA	Český institut pro akreditaci
Sb.	Sbírka zákonů
ČOV	čistírna odpadních vod
OÚ TR	Operativní útvar technického ředitele

Severočeské vodovody a kanalizace, a. s. Útvar kontroly jakosti, Přítkovská 1689, 415 50 Teplice Středisko laboratoří Liberec	Stránka 4 z počtu 6
B.4.2/LB/O Plán kontroly kvality odpadů a kalů č. 3/2017 Provozovatel: Oblastní závod Turnov	Vydání: č. 3 Platí od: 1.1.2017 Nahrazuje: Plán kontroly kvality odpadů č. 2/2015

3. Odpovědnost a pravomoc

Odpovědnost za zpracování a přípravu podkladů k vytvoření plánu kontroly odpadů dle legislativy má Operativní útvar technického ředitele, útvar ekologie společnosti.

Odpovědnost za zpracování plánu kontroly odpadů a kalů na základě písemných požadavků zákazníka má vedoucí střediska laboratoří.

Vedoucí střediska laboratoří je též odpovědný za dodržení četnosti, rozsahu kontroly a rovnoměrného rozložení odběrů vzorků během období, na které je plán schválen.

4. Tvorba plánu kontroly

Plán kontroly kvality odpadů a kalů je zpracován v souladu se směrnicí generálního ředitele č.S_1202: " Tvorba plánů kontroly kvality a nakládání s výsledky laboratorních rozborů odpadní vody, kalů a odpadů" a platné legislativy.

Plán kontroly kvality odpadů a kalů je dokument, který se skládá ze dvou částí.

Část obecná - má platnost neomezenou s revizí dokumentu 1x ročně.

Část technická – příloha č. 10 – obsahuje kartu kontroly odpadů a kalů – **příloha 10.1.** dle lokalit a je každoročně vydávána v termínu do konce kalendářního měsíce února. Veškeré technické změny, které mohou mít vliv na kontrolní postupy obsažené v kartách kontroly jsou průběžně zaznamenávány ve **změnových listech – příloha č.10.3.**

Platná karta kontroly kvality odpadů musí být datována a schválena vedoucím střediska laboratoří

5. Postupy odběrů, metody, rozsahy

Analýzy odpadů provádí pracoviště Střediska laboratoří Liberec Severočeských vodovodů a kanalizací, a.s., které je držitelem osvědčení ČIA pro tyto analytické zkoušky.

Ukazatele, které laboratoř Liberec sama neprovádí, jsou smluvně zajištěny u subdodavatelské laboratoře

Rozsah stanovení

Je dán požadavky útvaru ekologie společnosti a dále plánem odběru vzorku odpadu.

Rozsah stanovení kontroly odpadů a kalů byl zpracován na základě požadavků útvaru ekologie v souladu s těmito předpisy:

1. Zákon 185/2001 Sb., o odpadech v platném znění
2. Vyhláška 382/2001 Sb., o podmínkách použití upravených čistírenských kalů na zemědělské půdě, ve znění pozdějších v platném znění
3. Vyhláška 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění
4. Vyhláška 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhl. č.383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění
5. **Vyhláška č. 94/2016 Sb.,** o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů
6. **Vyhláška č. 387/2016 Sb.,** kterou se mění vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů

Severočeské vodovody a kanalizace, a. s. Útvar kontroly jakosti, Přítkovská 1689, 415 50 Teplice Středisko laboratoří Liberec	Stránka 5 z počtu 6
B.4.2/LB/O Plán kontroly kvality odpadů a kalů č. 3/2017 Provozovatel: Oblastní závod Turnov	Vydání: č. 3 Platí od: 1.1.2017 Nahrazuje: Plán kontroly kvality odpadů č. 2/2015

7. **Vyhláška č. 437/2016 Sb.**, o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady a změně vyhlášky č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady a o změně vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady (vyhláška o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady)
8. **Vyhláška č. 387/2016 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů

Odběry a analýzy provádí Severočeské vodovody a kanalizace, a.s., Útvar kontroly jakosti, zkušební laboratoř č. 1372.3, akreditovaná ČIA. Platné osvědčení o akreditaci Útvaru kontroly jakosti je uvedeno na www.scvk.cz, na vnitřní komunikační síti Severočeských vodovodů a kanalizací, a.s. a na internetových stránkách ČIA, www.cai.cz.

Ukazatele, které laboratoře ÚKJ sami neprovádí, jsou smluvně zajištěny u subdodavatelské laboratoře, tyto laboratoře jsou držiteli osvědčení o akreditaci ČIA – viz příloha č. 10.2.

Podepsáním tohoto dokumentu zákazník souhlasí s prováděním analytických zkoušek u těchto subdodavatelů.

Důvod odběru

ZKRATKA

DLOUHÝ NÁZEV

OD1	Vyhl. č. 294/2005 SČVK tab.2.1-tř.II
OD10	Vyhl. č. 294/2005 PVK tab. 2.1 tř.II
OD11	Vyhl. č. 376/2001 PVK kovy
OD12	Vyhl. č. 376/2001 PVK sírany, sirníky
OD13	Vyhl. č. 294/2005 PVK tab. 2.1-tř.I
OD14	PVK vstupní surovina místo B
OD15	PVK vstupní surovina místo C
OD16	Vyhl. č. 294/2005 PVK tab. 2.1 tř.III
OD17	Nařízení vlády č.145/2008
OD18	Vyhl. č. 382/2001
OD2	Vyhl. č. 294/2005 tab. 10.1
OD21	Vyhl. č. 94/2016 HP 14 - ekotoxická tab 1.1
OD22	Vyhl. č. 94/2016 HP 14 - ekotoxická tab 1.2
OD24	Vyhl. č. 94/2016 HP 15 - výluh
OD25	Vyhl. č. 94/2016 PVK kovy 2

Severočeské vodovody a kanalizace, a. s. Útvar kontroly jakosti, Přítkovská 1689, 415 50 Teplice Středisko laboratoří Liberec	Stránka 6 z počtu 6
B.4.2/LB/O Plán kontroly kvality odpadů a kalů č. 3/2017 Provozovatel: Oblastní závod Turnov	Vydání: č. 3 Platí od: 1.1.2017 Nahrazuje: Plán kontroly kvality odpadů č. 2/2015

OD26	Vyhl. č. 94/2016 PVK sírany, sirníky
OD27	Vyhl. č. 94/2016 PVK kovy
OD28	Vyhl. č. 382/2001 PVK agrochem.parametry
OD3	Vyhl. č. 294/2005 tab. 10.2-ekotoxicita
OD4	Vyhl. č. 376/2001 HP15-vodný výluh
OD5	Vyhl. č. 376/2001 HP14-ekotoxicita
OD6	Vyhl. č. 382/2001 (mikrobiologie kalu)
OD7	ČSN 46 5735 tab.3 (surovina pro komposty)
OD8	Příloha č.9 zákon č.185/2001 Sb.
OD9	Vyhl. č. 294/2005 SČVK tab. 2.1-tř.I

6. Způsob zpracování výsledků

Výsledky provedených zkoušek jsou zapisovány do programu Labsystém a jsou předávány závodům formou přístupu k databázi výsledků nebo písemnou formou – protokolem o zkoušce. Pravidla přístupu k programu a formy předávání výsledků jsou stanoveny ve Směrnici pro nakládání s výsledky rozborů odpadní vody a pro tvorbu plánu kontroly č.S_1202:

7. Řízení neshodné práce

Postupy pro řízení neshodné práce při kontrole odpadů jsou popsány ve Směrnici Tvorba plánů kontroly kvality a nakládání s výsledky laboratorních rozborů odpadní vody, kalů a odpadů (dokumenty SČVK)

8. Související dokumentace

Tvorba plánů kontroly kvality a nakládání s výsledky laboratorních rozborů odpadní vody, kalů a odpadů (Dokument SČVK)

Příručka kvality laboratoře a na ni navazující SOP

Dokumentace MPA

ČSN EN ISO/IEC 17025

Metodický pokyn MŽP 4/2008

Metodický pokyn MŽP – Vzorkovací práce v sanační geologii (2006)

9. Změny a revize

Změna plánu kontroly se provádí na základě požadavků OÚ TR. Aktualizaci plánu kontroly provádí pracovník uvedený na straně č. 2 tohoto dokumentu „zpracoval“.

Pravidelná revize se provádí v intervalu 1x/rok vždy k poslednímu únorovému datu nebo dle aktuálních potřeb. Pro evidenci změn a revizí slouží formuláře v příloze 10.3.

Severočeské vodovody a kanalizace, a. s. Útvar kontroly jakosti, Přítkovská 1689, 415 50 Teplice Středisko laboratoří Liberec	Stránka 1 z počtu 2
B.4.2/LB/O Plán kontroly kvality odpadů a kalů č. 3/2017 KARTY KONTROLY 2017	Vydání: č. 3 Platí od: 1.1.2017 Nahrazuje: Karty kontroly 2016
Provozovatel: Oblastní závod Turnov	

Plán kontroly kvality odpadů a kalů

Příloha č. 10 - Část technická

KARTY KONTROLY

2017

Příloha č.10.1

dle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých zákonů,
ve znění pozdějších předpisů.

Provozovatel veřejné kanalizace
Severočeské vodovody a kanalizace, a.s.
Oblastní závod Turnov
Vodárenská 1320, 514 01 Jilemnice
IČO:49099451

Výtisk: 1

Celkový počet výtisků: 2

Rozdělovník: 1) **Severočeské vodovody a kanalizace,a.s., Oblastní závod Turnov**
2) Severočeské vodovody a kanalizace,a.s., ÚKJ, Středisko laboratoří Liberec
Vnitřní komunikační síť Severočeské vodovody a kanalizace,a.s

Severočeské vodovody a kanalizace, a. s. Útvar kontroly jakosti, Přítkovská 1689, 415 50 Teplice Středisko laboratoří Liberec	Stránka 2 z počtu 2
B.4.2/LB/O Plán kontroly kvality odpadů a kalů č. 3/2017 KARTY KONTROLY 2017	Vydání: č. 3 Platí od: 1.1.2017 Nahrazuje: Karty kontroly 2016
Provozovatel: Oblastní závod Turnov	

Zpracoval: **Severočeské vodovody a kanalizace, a.s., Útvar kontroly jakosti, Středisko laboratoří Liberec**

V Liberci, dne: 25.1.2017
Ing. Renata Svátková, vedoucí Střediska laboratoří Liberec

.....

Schválil: **Severočeské vodovody a kanalizace, a.s., Útvar kontroly jakosti**

V Liberci, dne : 25.1.2017
Ing. Renata Svátková, manažer Útvaru kontroly jakosti

.....

Schválil: **Severočeské vodovody a kanalizace, a.s., Oblastní závod Turnov**

30 -01- 2017

V Jilemnici, dne : .....
Ing. Jiří Kovalčík, ředitel Oblastního závodu Turnov

.....

KARTA KONTROLY ODPADŮ 2017
Oblastní závod Turnov

Obec	Provozovna	Místo odběru	Odpad	Kat. číslo	Rozsah stanovení	Třída výluhu	výluh	tab.10.1.	tab.10.2.	Poznámka
<i>Olešnice (obec u Turnova)</i>	Vodovody Turnov	Úložiště a deponie	zemina	170504	výluh, tab. 10.1., 10.2.	II a	2	3	3	vozíme na naše zařízení Olešnice
<i>Turnov</i>	ČOV Turnov	Kontejner (separátor písku)	písek	190802	výluh	II a	3			
			odpad z čištění kanalizace	200306	výluh, tab. 10.1., 10.2.	II a	1	2	2	
<i>Semily</i>	ČOV Semily	Kontejner (separátor písku)	písek	190802	výluh	II a	2			
	Semily deponie-provoz vodovodů		zemina	170504	výluh	II a	2	1	1	
<i>Lomnice</i>	ČOV Lomnice	Kontejner (separátor písku)	písek	190802	výluh	II a	2			
	Vodovody Lomnice	deponie	zemina	170504	výluh	II a	2	1	1	zrušeno vozí se do Semil - je potřeba po domluvě s provozem odebrat vzorky z této lokality
<i>Jilemnice</i>	ČOV Jilemnice		písek	190802	výluh	II a	2			
	MČOV Jilemnice křihovka		kal	190805	výluh, tab. 10.1	II a	1	1		

17 8 7

výluh = tabulka č.2.1+TOC
 SDO = stavební
 demoliční odpad
 ORP

ukazatele dle 294/2005
 Sb. tab. č. 2.1
 vyluhovatelnost

ukazatele dle 294/2005
 Sb. tab. č. 10.1
 koncentrace škodlivin v
 sušině odpadu

5.1.2017

10. Část technická – Přílohy

Příloha č. 10.2

B.5.1/ÚKJ Schválený seznam subdodavatelů (zkušebních laboratoří) v roce 2017

Dodavatel	Doklad způsobilosti
L1247 - Pražské vodovody a kanalizace, a.s. - útvar kontroly kvality vody Dykova 3, 101 00 Praha 10	Osvědčení č: 330/2016 Platnost do: 24.4.2017
L1429 - Středočeské vodárny, a.s. Útvar laboratoří pitných a odpadních vod U vodojemu 3085, 272 80 Kladno	Osvědčení č: 393/2016 Platnost do: 30.4.2017
L1459 – Povodí Ohře, státní podnik Odbor vodohospodářských laboratoří Novosedlická 758, 415 01 Teplice	Osvědčení č: 370/2016 Platnost do: 20.5.2018
L1163 – ALS Czech Republic, s.r.o. Na Harfě 336/9, 190 00 Praha 9	Osvědčení č: 319/2016 Platnost do: 2.3.2017
L1388 - Zdravotní ústav se sídlem v Ústí nad Labem Moskevská 1531/15, 400 01 Ústí nad Labem	Osvědčení č: 375/2016 Platnost do: 19.4.2017
L1266 - Laboratoř MORAVA s.r.o. Oderská 456, 742 13 Studénka	Osvědčení č: 229/2016 Platnost do: 15.8.2018
L1249 - VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s. Se sídlem Soběšická 820/156, 638 01 Brno	Osvědčení č: 225/2016 Platnost do: 27.4.2016
L1360 - Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s. Speciální laboratoř Staré náměstí 69, 356 01 Sokolov	Osvědčení č: 605/2016 Platnost do: 22.6.2020
L1252 - Povodí Vltavy Vodohospodářská laboratoř Plzeň Denisovo nábřeží 14, 304 20 Plzeň	Osvědčení č: 230/2016 Platnost do: 8.3.2018

15.1.2017

10.3. Změny a revize

Plán kontroly kvality odpadů a kalů č. 3/2017

[illegible]

Seznam revizí

Figure 1. The effect of the concentration of the *Agrobacterium* strain on the transformation efficiency of *Agrobacterium* strains. The concentration of the *Agrobacterium* strain was 10⁶ cells/ml (A), 10⁷ cells/ml (B), and 10⁸ cells/ml (C). The transformation efficiency was determined by the number of transformants per 10⁶ cells of the *Agrobacterium* strain. The data were expressed as the mean $\pm$ SD of three independent experiments.

[illegible]